

De VREG antwoordt op prangende vragen

In de vorige editie van ElektroVisie publiceerden wij een verslag van de presentatie rond het capaciteitstarief, gegeven door Leen Vandezande aan onze werkgroepen 'capaciteitstarief' en 'installatie'. Na afloop legde ons panel installateurs haar een hele reeks kritische vragen voor, die zij nauwgezet beantwoordde. In dit artikel behandelen wij de belangrijkste vragen over het capaciteitstarief.

Speelt het aansluitvermogen een rol bij het berekenen van het capaciteitstarief?

Het aansluitingsvermogen en het type aansluiting (een- of driefasig) heeft geen enkele impact op het te betalen capaciteitstarief. Enkel het door de digitale meter gemeten vermogensgebruik is van tel. Bij klanten met nog een klassieke, analoge meter gebeurt de aanrekening van het capaciteitstarief aan de hand van een vaste bijdrage.

Wanneer zal het 'bedrag gemiddelde maandpiek' vastliggen? Dat is toch één van de parameters die nodig is om te kunnen inschatten wat de reële financiële impact zal zijn?

De definitieve tarieven worden altijd pas vastgelegd enkele weken vooraleer ze

van toepassing worden. De invoering van het capaciteitstarief is momenteel voorzien voor 1 januari 2022, maar wordt mogelijk met 6 maanden uitgesteld. Tot nu toe maakten wij simulaties voor een aantal specifieke gebruiksprofielen, op basis van de best mogelijk inschatting van de toekomstige tarieven die momenteel kan gemaakt worden. Deze voorbeelden kunnen u al een goed idee geven van de verwachte impact van het capaciteitstarief. We hebben deze simulaties reeds toegelicht in verschillende webinars, die u via volgende link kan herbekijken: <https://www.vreg.be/nl/capaciteitstarief>.

// We werken aan een simulator die gezinnen en kleine bedrijven de mogelijkheid zal geven om een beter inzicht te krijgen in de impact van het capaciteitstarief voor hun persoonlijke situatie. //

Op dit moment zijn we volop bezig om deze inschattingen verder te verfijnen, onder meer op basis van méér beschikbare informatie uit de digitale meters. Verder werken we aan een simulator die gezinnen en kleine bedrijven de mogelijkheid zal geven om een beter inzicht te krijgen in de impact van het capaciteitstarief voor hun persoonlijke situatie. Voor de meerderheid van de gezinnen zal deze impact heel beperkt zijn. We streven ernaar om deze simulator vanaf deze zomer aan te bieden op onze website.

De Vlaamse regering besliste om bij mensen met een exclusieve nachtmeter, geen digitale meter

te plaatsen vóór 2028. Deze klanten komen dus op het einde van de uitrolperiode, tenzij er een metervervanging of een budgetmeter noodzakelijk is: dan krijgt hij toch een digitale meter. Maar hoe wordt hij dan getarifeerd? Meteen in het nieuwe tarief? Of behoudt hij zijn rechten alsof hij een exclusieve nachtteller zou hebben?

Via de distributienettarieven worden 2 belangrijke 'soorten' kosten aangerekend: de netkosten: voor het aanleggen, beheren en onderhouden van de netten van de distributienetbeheerder en het vervoer van elektriciteit de kosten voor openbare dienstverplichtingen: dit zijn voornamelijk de kosten die de distributienetbeheerder maakt in het kader van zijn opkoopplicht van groene stroom- en warmtekrachtcertificaten aan minimumsteun. Bij de klant uit uw voorbeeld zullen 2 digitale elektriciteitsmeters geplaatst worden. Op die manier kan het exclusief nachtverbruik nog tot 2028 apart gemeten worden. Het voordeliger exclusief nachttarief voor de *kosten gerelateerd aan de openbare dienstverplichtingen* wordt namelijk heel geleidelijk uitgefaseerd en blijft hierdoor tot 2028 bestaan. Tot 2028 zal het €/kWh-tarief dat men betaalt voor het exclusief nachtverbruik dus nog lager zijn dan het €/kWh-tarief dat men betaalt voor het dag- en nachtverbruik. Dit geldt voor alle exclusief nachtklanten, zowel deze met klassieke, analoge meter als met digitale meter. Het verschil zit in de manier waarop de netkosten zullen aangerekend worden. Bij klanten met een digitale meter zal het capaciteitstarief op basis van het gemeten piekvermogen (€/kW-tarief) aangerekend worden; bij klanten met een klassieke meter zal dit gebeuren via een vaste bijdrage (€/jaar).

In de presentatie zat een tegenstrijdigheid: de gezinnen moeten niet wakker liggen van het feit dat ze te veel toestellen tegelijkertijd moeten aanzetten (het is met name niet de bedoeling om ze te

verontrusten), maar anderzijds moeten we overschakelen op rationeel energiegebruik. Dus: als we de mensen niet gaan bewust maken dat het wel moet, kunnen we niet zeggen dat ze er niet van wakker moeten liggen.

Met het capaciteitstarief willen we mensen bewust maken dat hoge pieken in het verbruik kosten voor het net met zich kunnen meebrengen. Voor de meerderheid van de gezinnen zal de impact van het capaciteitstarief echter heel beperkt zijn. Zij hebben enkel de gebruikelijke huishoudelijke toestellen en veroorzaken geen zeer hoge pieken. Via het capaciteitstarief willen we in eerste instantie gezinnen met specifieke toestellen – zoals een elektrische laadpaal, warmtepomp of sauna – die mogelijk wél een hoog piekvermogen kunnen veroorzaken, aanmoedigen om het net rationeel te gebruiken. Door hun verbruik meer te spreiden in de tijd, zullen zij beduidend minder betalen dan wanneer zij dat niet doen.

Wat is de impact van het capaciteitstarief voor mensen met zonnepanelen met een klassieke meter en met een digitale meter?

Mensen met zonnepanelen en een digitale meter kunnen door het Arrest van het Grondwettelijk Hof sinds 1 maart niet langer genieten van het principe van de teruggedraaiende teller. Voor het onderdeel distributienettarieven van hun factuur betekent dit dat zij niet langer het prosumentarief betalen maar een tarief op basis van hun werkelijke afname van het net. Afhankelijk van hun percentage zelfverbruik doen zonnepaneleneigenaars hierbij een voor- of nadeel. De impact van de afschaffing van de teruggedraaiende teller is vooral voelbaar voor de andere componenten van de factuur. Voor de energiekost, de kWh-gebaseerde heffingen en btw betalen zij méér dan voordien het geval was. Hoeveel dat is, hangt af van hun percentage zelfverbruik: hoe vaker je verbruikt op het moment dat je produceert, hoe lager de meerkost. Daartegenover staat

wel dat je een teruglever-vergoeding kan ontvangen voor de elektriciteit die je op het net zet. Ook komt de Vlaamse Overheid deze zonnepaneleneigenaars tegemoet in de vorm van een retroactieve investeringspremie.

Vanaf de invoering van het capaciteitstarief wordt bij deze zonnepaneleneigenaars een deel van de distributiekosten aangerekend op basis van het gemeten piekvermogen; het overige deel blijft aangerekend worden op basis hun werkelijke afname. We verwachten dat de impact van de invoering van het capaciteitstarief voor een gemiddeld gezin met zonnepanelen beperkt zal zijn. In onze webinars illustreren we dit met het voorbeeld van één van onze collega's die al een tijdje een digitale meter én zonnepanelen heeft.

In combinatie met andere technieken zoals een elektrische laadpaal, een warmtepomp en/of elektrische boiler komen er bovendien mogelijkheden om het zelfverbruik en piekvermogen te optimaliseren met behulp van slimme aansturing en zo te besparen op de factuur. Mensen met zonnepanelen en een klassieke, analoge meter betalen vanaf 2022 voor hun distributienettarieven een vaste bijdrage, een kWh-tarief op basis van hun gecompenseerde afname én het prosumentarief. Omdat een deel van de distributiekosten vanaf dan wordt aangerekend via de vaste bijdrage, zal een kleiner aandeel van de kosten via het kWh-tarief en het prosumentarief verrekend worden.

 Linda Claeys

(nvdr: Dit alles gaat uiteraard onder voorbehoud van eventuele toekomstige wijzigingen die nog zouden worden aangebracht in de regelgeving)

Meer vragen zien?

In dit artikel hebben we slechts een selectie van de door ons panel installateurs gestelde vragen aan bod laten komen. De overige vragen (en hun antwoorden) kan je terugvinden op onze website: <https://www.nelectra.be/vragen-aan-de-vreg>